

RAPPORT

Kapacitetsanalys Alvesta – Hässleholm tåg 505

Fastställd kapacitetsanalys i enlighet med Järnvägslagen 2004:519

Tågplan 2020

Ärendenummer 2020/1256

Trafikverket

Postadress: Solna Strandväg 98, 171 54 Solna

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Kapacitetsanalys Alvesta-Hässleholm, tåg 505, tågplan 2020

Författare: Rutger Hörnlund

Dokumentdatum: 2020-03-20

Ärendenummer: TRV 2020/1256

Version: 1.0

Kontaktperson: Rutger Hörnlund

Innehåll

Sammanfattning	4
Bakgrund och syfte	4
Beslut om överbelastad infrastruktur.....	5
Förutsättningar trafik.....	6
Förutsättningar infrastruktur.....	6
Investeringsplan för järnvägen	6
Analys av intressekonflikten	6
Förslag på åtgärder och bedömning av effekter	7
Steg 1. Åtgärder som kan påverka transportbehovet och val av transportsätt	7
Steg 2. Åtgärder som ger effektivare utnyttjande av befintligt järnvägsnät och fordon ...	7
Steg 3. Begränsade ombyggnadsåtgärder	7
Steg 4. Nyinvesteringar och större ombyggnadsåtgärder	7
Slutsatser	7
Referenser.....	8

Sammanfattning

Twisten hos Trafikverket avseende tåg 505 (SJ AB) och tåg 3943 (Transdev Sverige AB) avsåg från början hela trafikåret. Då parterna inte kunde komma överens om lösningsförslag beslutade Trafikverket att förklara sträckan Alvesta-Hässleholm som överbelastad hela tågplanen, måndag-fredag samt söndag, klockan 19.57-20.35.

En beräkning gjordes enligt den samhällsekonomiska modellen som återges i järnvägsnätsbeskrivningen 2020 (Bilaga 4B) gjordes. Beräkningen utvisade att den lägsta samhällsekonomiska kostnaden för två perioder, nämligen 26 mars-30 april och 22 november-12 december uppstod då tåg 505 tilldelades avgångstid 20.00 i Alvesta, ankomst 20.37 i Hässleholm.

För resterande perioder, det vill säga 15 december-28 mars och 1 maj 21 november ledde beräkningen till att båda alternativen hade samma samhällsekonomiska värde varför tillämpningen av prioriteringskriterierna inte gav något resultat.

För resterande perioder, det vill säga 15 december-28 mars och 1 maj 21 november ledde beräkningen till att båda alternativen hade samma samhällsekonomiska värde varför tillämpningen av prioriteringskriterierna inte gav något resultat.

Trafikverket begärde in kompletterande uppgifter från båda järnvägsföretagen om antal resenärer och beräknat biljettintäktsbortfall vid förlorad tvist. Dessa uppgifter publiceras ej i kapacitetsanalysen då de omfattas av sekretess.

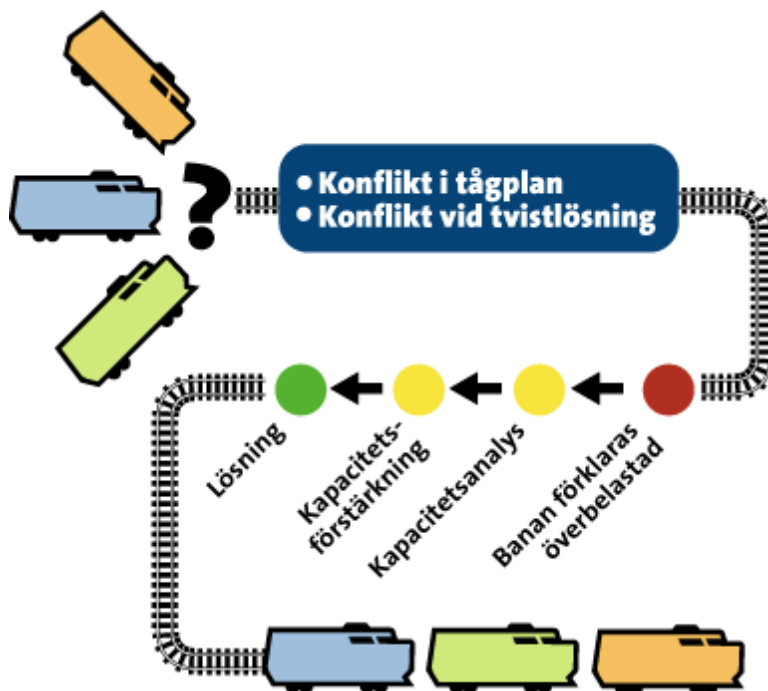
Bakgrund och syfte

Kapacitetsanalysen är utförd med bakgrund i det beslut om överbelastad infrastruktur som fattades i september 2019.

På sträckan Alvesta-Hässleholm har Transdev Sverige AB, SJ AB och Skånetrafiken framställt oförenliga önskemål om tåglägen. SJ AB har till Trafikverket anmält tvist avseende tåg 505 sträckan Alvesta-Hässleholm.

Efter en överbelastningsförklaring ska Trafikverket enligt Järnvägslagen 2004:519 och Järnvägsförordningen 2004:526 göra en kapacitetsanalys och en kapacitetsförstärkningsplan. Kapacitetsanalysen ska omfatta infrastrukturen, driften och karaktären av olika tjänster som utförs samt alla dessa faktorer inverkan på infrastrukturen. De åtgärder som särskilt beaktas avser omledning av trafik, ändring av tidtabeller, ändrade hastigheter eller förbättringar av infrastruktur. Kapacitetsanalysen ska vara avslutad inom sex månader efter det att infrastrukturen har förklarats för överbelastad.

Syftet med kapacitetsanalysen är att identifiera orsaker till kapacitetsbrist och att analysera åtgärder för att lösa kapacitetsbristen på medellång sikt (upp till tre år) genom tidtabellsåtgärder och/eller åtgärder i infrastrukturen.

Figur 1: Trafikverkets tillvägagångssätt vid överbelastad infrastruktur

Beslut om överbelastad infrastruktur

Inför Tågplan 2020 förklarade Trafikverket sträckan Alvesta-Hässleholm för överbelastad under hela tågplanen. Överbelastningen gällde måndag-fredag, söndag, klockan 19.57-20.35 under hela tågplanen. Berörda parter var Transdev Sverige AB, SJ AB.

Intressekonflikten gällde oförenliga önskemål om tåglägen.

SJ AB anmälde till Trafikverket tvist avseende tåg 505.

Trafikverket höll sammanlagt sju tvistlösningsmöten med berörda parter.

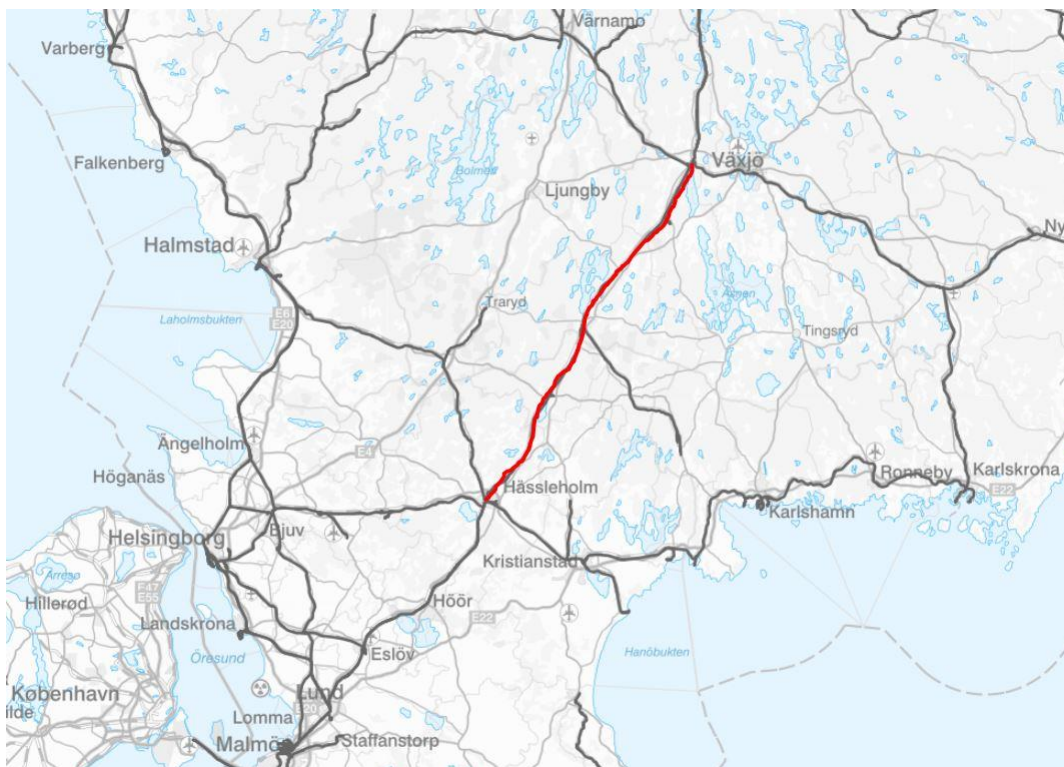
Trafikverket fann vid tillämpningen av prioriteringskriterierna att Trafikverkets förslag hade högst samhällsekonomisk nytta.

Förutsättningar trafik

Tågtrafiken på sträckan Alvesta-Hässleholm är intensiv och utgörs av en blandning mellan snabba persontåg samt långsammare regional och godståg. Tågens varierande hastigheter leder till ikappkörningseffekter som innebär att kapaciteten blir hårt ansträngd.

Förutsättningar infrastruktur

Sträckan är dubbelspårig med största tillåtna hastighet på 200 km/h samt elektrifierad.

Investeringsplan för järnvägen

T21: Kontaktledningsupprustning Älmhult-Hässleholm, enkelspårdrifter nattetid. Arbetet pågår 2021–2024 med diverse trafikavbrott samt enkelspårdrifter.

Analys av intressekonflikten

Konflikten består i att motstridiga intressen finns mellan SJ AB och Transdev Sverige AB och Skånetrafiken om tidtabellsläge sträckan Alvesta-Hässleholm-(Malmö). SJ AB har till Trafikverket anmält tvist avseende tågläge 505.

Trafikverket har presenterat olika lösningsförslag till berörda parter som berörs av tvisten, dessa är SJ AB, Transdev Sverige AB och Skånetrafiken. Lösningsförslagen har återspeglat konsekvensen för berörd trafik utifrån olika alternativ.

Trafikverket har hållit tvistlösningsmöten med samtliga berörda. Någon samstämmig lösning kunde inte berörda parter komma överens om på mötet.

På grund av detta har det inte varit möjligt att komma fram till en lösning av tvisten.

Trafikverket finner att järnvägsinfrastrukturen har betydande kapacitetsbrist med hänsyn till inkomna ansökningar varför sträckan Alvesta-Hässleholm ska förklaras överbelastad hela tågplanen, måndag–fredag, söndag klockan 19.57–20.35.

Detta medför att en kapacitetsanalys och kapacitetsförstärkningsplan kommer att göras på begärd tvist enligt ovan.

Förslag på åtgärder och bedömning av effekter

1. Steg 1. Åtgärder som kan påverka transportbehovet och val av transportsätt

Inga åtgärder har identifierats som har effekt på den aktuella tvisten.

2. Steg 2. Åtgärder som ger effektivare utnyttjande av befintligt järnvägsnät och fordon

Inga åtgärder har identifierats som har effekt på den aktuella tvisten.

3. Steg 3. Begränsade ombyggnadsåtgärder

Inga åtgärder har identifierats som har effekt på den aktuella tvisten.

4. Steg 4. Nyinvesteringar och större ombyggnadsåtgärder

Innebär större investeringar exempelvis utbyggnader från dubbelspår till fyrspår, nya mötesstationer etc. Inga sådana åtgärder är planerade inom tre år.

Normalt krävs åtgärder från flera av stegen för att lösa ett problem.

Slutsatser

Inga infrastrukturåtgärder som kan lösa konflikten inom 3 år har identifierats.

Trafikverket har vid tillämpning av prioriteringskriterierna funnit att det lösningsalternativ som innebär att tågsläge 505 från Alvesta kl.20.00 måndag-fredag och söndag som har högst samhällsekonomiskt värde.

Referenser

Järnvägslag 2004:519

Järnvägsförordningen 2004:526

Trafikverket, fastställd tågplan T20

Trafikverket, Beslut i begäran om tvistlösning (ärendenummer TRV 2020/1256)

TRAFIKVERKET

Trafikverket, 171 54 Solna. Besöksadress: Solna Strandväg 98

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 020-600 650

www.trafikverket.se